EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.7.16.
COM(2025) 408 final

Ajánlás

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti, az Európai Unió és Nagy-Britannia tekintetében az Egyesült Királyság közötti közös egészségügyi és növényegészségügyi térség létrehozására, valamint az Egyesült Királyság és az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszereinek összekapcsolására irányuló tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról

INDOKOLÁS

1. 1. AZ AJÁNLÁS HÁTTERE

1.1. Az ajánlás indokai és céljai

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (a továbbiakban: Egyesült Királyság) 2020. február 1-jén kilépett az Európai Unióból (a továbbiakban: Unió) és az Európai Atomenergia-közösségből (a továbbiakban: Euratom). A jogviszonyt két megállapodás szabályozza:

– A kilépésről rendelkező megállapodás[1]. Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv (az ún. Windsori Keretmegállapodás[2]) a kilépésről rendelkező megállapodás szerves részét képezi.

– A kereskedelmi és együttműködési megállapodás[3].

Az Európai Unió és az Egyesült Királyság 2025. május 19-én tartotta első csúcstalálkozóját, és együttes nyilatkozatot fogadott el, amelyben megerősítette a kilépésről rendelkező megállapodás, többek között a Windsori Keretmegállapodás, valamint a kereskedelmi és együttműködési megállapodás teljes körű, időben történő és pontos végrehajtása iránti elkötelezettséget. Üdvözölték az EU és az Egyesült Királyság közötti együttműködés megújított menetrendjét – az Egyesült Királyság és az Európai Bizottság között létrejött[4] egyetértési megállapodás.

Az egyetértési megállapodás tájékozódási célú megbeszélések eredményeként jött létre, és politikai megállapodást határoz meg egy közös egészségügyi és növényegészségügyi térségre vonatkozó megállapodásokkal, valamint a kibocsátáskereskedelmi rendszerek összekapcsolásával kapcsolatos jövőbeli munka alapjául szolgáló paraméterekről, ugyanakkor emlékeztet arra, hogy a két fél gyorsan, a vonatkozó eljárásokkal és jogi keretekkel összhangban fog eljárni ezekkel a kötelezettségvállalásokkal kapcsolatban.

a) Közös egészségügyi és növényegészségügyi térség

2021. január 1-je óta az Unió és az Egyesült Királyság két különálló egészségügyi és növényegészségügyi térség, külön jogszabályokkal és szakpolitikákkal, kivéve Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyságot, ahol a Windsori Keretmegállapodás értelmében az uniós egészségügyi és növényegészségügyi szabályokat kell alkalmazni.

Az Unió 2021. január 1-je óta alkalmazza az egészségügyi és növényegészségügyi uniós vívmányainak szabályait, valamint a forgalmazási előírásokra és egyéb követelményekre vonatkozó uniós vívmányokat, beleértve a tanúsításra, az ellenőrzésekre és az érdemi követelményekre vonatkozó rendelkezéseket is, amelyeket Nagy-Britannia tekintetében

---

[1] Megállapodás a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (HL L 29., 2020.1.31., 7. o.) (a továbbiakban: a kilépésről rendelkező megállapodás).

[2] Az Uniónak és az Egyesült Királyságnak a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodással létrehozott vegyes bizottságban tett 1/2023 együttes nyilatkozata (2023. március 24.) HL L 102., 2023.4.17., 87. o.

[3] Kereskedelmi és együttműködési megállapodás egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága között (HL L 149., 2021.4.30., 10. o.) („kereskedelmi és együttműködési megállapodás”).

[4] Az EU és az Egyesült Királyság közötti együttműködés megújított menetrendje egyetértési megállapodás, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_25_1267.

alkalmazni kell a harmadik országokból / harmadik országokba történő szállításokra. Ezek az ellenőrzések különösen okmányellenőrzéseket, azonossági ellenőrzéseket és fizikai ellenőrzéseket foglalnak magukban annak biztosítása érdekében, hogy az áruk megfeleljenek az uniós egészségügyi, biztonsági és minőségi előírásoknak. Az Egyesült Királyság többször is késleltette az Unióból történő belépések teljes körű határellenőrzésének végrehajtását. 2024 januárjában megkezdte az Unióból származó behozatalra vonatkozó intézkedések alkalmazását, amelyek egészségügyi és növényegészségügyi ellenőrzéseket és tanúsítást, a behozatalra vonatkozó előzetes értesítést, valamint a határokon végzett okmányellenőrzést, azonossági és fizikai ellenőrzéseket, továbbá jelentős vizsgálati díjakat foglalnak magukban. Egyéb ellenőrzéseket is bejelentettek, de ezek további késedelmet szenvedtek. Így az Egyesült Királyság kormánya 2025. június 2-án bejelentette, hogy a közepes kockázatú gyümölcsök és zöldségek ellenőrzését 2027 januárjáig elhalasztják, tekintettel az Európai Unió és az Egyesült Királyság közötti, 2025. május 19-i csúcstalálkozón tett kötelezettségvállalásra. Hasonlóképpen, az Egyesült Királyság 2027. február 1-jéig elhalasztotta az ökológiai termelésre és a forgalmazási előírásokra vonatkozó tanúsítási követelmények és ellenőrzések bevezetését.

Az Unió és az Egyesült Királyság közötti közös egészségügyi és növényegészségügyi térség elősegítené a fent említett egészségügyi és növényegészségügyi szabályok vagy egyéb vonatkozó szabályok hatálya alá tartozó termékek kereskedelmét. Ez azt eredményezné, hogy az állatok, állati termékek, növények és növényi termékek Nagy-Britannia és az Unió közötti szállításának túlnyomó többségét a jelenleg előírt vagy elvárt tanúsítványok vagy ellenőrzések nélkül hajtanák végre. Biztosítania kell, hogy ne veszélyeztesse az Unió belső piacát vagy az egészségügyi és növényegészségügyi kockázatokra, valamint az élelmiszer-szabványokra vonatkozó átfogó megközelítését. A megállapodásnak ezáltal magas szintű védelmet kell biztosítania az egészségügyi és növényegészségügyi kockázatokkal szemben, valamint megfelelő fogyasztóvédelmet kell biztosítania az Unióban és az Egyesült Királyságban.

b) Az Egyesült Királyság és az Unió üvegházhatásúgázkibocsátás-kereskedelmi rendszereinek összekapcsolása

2021. január 1-je óta az Unió és az Egyesült Királyság külön üvegházhatásúgázkibocsátás-kereskedelmi rendszereket működtet, kivéve Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyságot, ahol az uniós üvegházhatásúgázkibocsátás-kereskedelmi rendszer annyiban alkalmazandó, amennyiben a Windsori Keretmegállapodás 9. cikkével és 4. mellékletével összhangban a nagykereskedelmi villamosenergia-piacokra vonatkozik.

Az Unió és az Egyesült Királyság üvegházhatásúgázkibocsátás-kereskedelmi rendszerének számos közös jellemzője van. A két rendszer azonban 2021-től kezdett eltérni, például a hatókörüket (pl. 2024-től az uniós üvegházhatásúgázkibocsátás-kereskedelmi rendszer a belföldi és nemzetközi tengeri szállításra terjed ki, és a nemzetközi légi közlekedés tekintetében szélesebb hatókörű) és a kibocsátási egységek szintjét illetően. Ezek az eltérések hozzájárulnak a szén-dioxid-árak közötti különbségekhez az Unióban és az Egyesült Királyságban.

Az Egyesült Királyság és az Unió üvegházhatásúgázkibocsátás-kereskedelmi rendszereinek összekapcsolása mindkét fél fenntarthatósági célkitűzéseit szolgálná. Előmozdítaná az Unió és az Egyesült Királyság közötti egyenlő versenyfeltételeket, és csökkentené a kibocsátásáthelyezés kockázatát. Növelné továbbá a biztonságot a szén-dioxid-árképzés terén, növelné a szén-dioxid-piacok likviditását, és megszüntetné annak szükségességét, hogy az érintett felek importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusait a másik féltől származó termékekre alkalmazzák.

1.2. Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

Kereskedelmi és együttműködési megállapodás

A kereskedelmi és együttműködési megállapodás rendelkezéseket tartalmaz mind az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekkel, mind az üvegházhatásúgáz-kibocsátás kereskedelmével kapcsolatban.

Ami az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedéseket illeti, ezek a rendelkezések két különálló egészségügyi és növényegészségügyi térségre épülnek. Ezen előfeltevés alapján a kereskedelmi és együttműködési megállapodás együttműködést ír elő az emberi, állati és növényi élet vagy egészség védelme érdekében; támogatja az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések alkalmazásáról szóló WTO-megállapodás végrehajtását; biztosítja, hogy egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések ne gördítsenek szükségtelen akadályt a kereskedelem elé; előmozdítja az ilyen intézkedések nagyobb átláthatóságát és megértését; fokozza az együttműködést az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem, a fenntartható élelmezési rendszerek előmozdítása, az állatok jólétének védelme és az elektronikus tanúsítás terén; fokozza az érintett nemzetközi szervezeteken belüli együttműködést az állategészségügyre, az élelmiszer-biztonságra és a növényegészségügyre vonatkozó nemzetközi szabványok, iránymutatások és ajánlások kidolgozása érdekében, valamint előmozdítja azok végrehajtását. Az ökológiai termékek tekintetében a kereskedelmi és együttműködési megállapodás és különösen annak 14. melléklete megállapítja az EU és az Egyesült Királyság ökológiai szabályai egyenértékűségének kölcsönös elismerését.

Az Egyesült Királyság és az Unió üvegházhatásúgázkibocsátás-kereskedelmének összekapcsolását illetően a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 392. cikkének (6) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az Uniónak és az Egyesült Királyságnak komolyan mérlegelnie kell szén-dioxid-árazási rendszereik oly módon történő összekapcsolását, amely megőrzi e rendszerek integritását, és rendelkezik hatékonyságuk fokozásának lehetőségéről.

Az új megállapodásoknak i. garantálniuk kell az összes vonatkozó európai uniós szabállyal való dinamikus összehangolást, ii. biztosítaniuk kell az egységes értelmezést, iii. vitarendezési mechanizmust kell tartalmazniuk a kereskedelmi és együttműködési megállapodáson alapuló független választottbíróság részvételével, feltüntetve azt, hogy az uniós jog valamennyi kérdésében az Európai Unió Bírósága a legfőbb hatóság, és iv. a választottbíróság határozatainak való megfelelést biztosító szilárd mechanizmust kell bevezetniük, például az uniós érdekek védelmét szolgáló megfelelő intézkedések elfogadásának lehetősége és az új megállapodások közötti, valamint az említett megállapodások és a kereskedelmi és együttműködési megállapodás hatálya alá tartozó területek közötti keresztretorzió lehetősége révén.

Gondoskodniuk kell arról, hogy: i. megfelelően alkalmazzák a meglévő megállapodások, nevezetesen a kereskedelmi és együttműködési megállapodás irányítási struktúráit, és ii. a kereskedelmi és együttműködési megállapodás védzáradékát (a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 773. cikke) alkalmazzák az új megállapodásokra vonatkozóan.

A kilépésről rendelkező megállapodás, beleértve a Windsori Keretmegállapodást

A Windsori Keretmegállapodás Észak-Írország tekintetében automatikusan alkalmazandóvá teszi a vonatkozó uniós jogszabályokat az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban annak érdekében, hogy elkerülhető legyen az ellenőrzött határ az Ír-szigeten. A Windsori Keretmegállapodást továbbra is alkalmazni kell mind az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések, mind az egységes villamosenergia-piac tekintetében.

A közös egészségügyi és növényegészségügyi térségről, valamint a kibocsátáskereskedelmi rendszerek összekapcsolásáról szóló két tervezett megállapodást ezért a Windsori

Keretmegállapodással párhuzamosan és annak sérelme nélkül kell alkalmazni, az alábbiakban részletezettek szerint.

a) Az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedések tekintetében:

– A vonatkozó uniós vívmányokat Észak-Írország tekintetében továbbra is alkalmazni kellene az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban a Windsori Keretmegállapodás és különösen annak 5. cikke (4) bekezdése, valamint 13. cikke (1) és (3) bekezdése értelmében, a 2. melléklet vonatkozó részeivel összefüggésben értelmezve,

– Továbbra is alkalmazni kell a Windsori Keretmegállapodás 12. cikkében meghatározott, Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban alkalmazandó uniós vívmányok végrehajtását, alkalmazását, felügyeletét és érvényesítését.

Az EU és az Egyesült Királyság közötti, közös egészségügyi és növényegészségügyi térségről szóló megállapodás megkötését követően, és csak addig, amíg teljes körű az ilyen megállapodásnak történő megfelelés, a szándék annak biztosítása, hogy a megállapodásból származó előnyök az Egyesült Királyság más részeiből Észak-Írországba irányuló árumozgások egészségügyi és növényegészségügyi vonatkozásaira is kiterjedjenek az ilyen megállapodás és a Windsori Keretmegállapodás kölcsönhatása révén.

Ez azt jelentené, hogy az állatok, állati termékek, növények és növényi termékek Nagy-Britannia és Észak-Írország közötti szállításának túlnyomó többségét a jelenleg előírt vagy elvárt tanúsítványok vagy ellenőrzések nélkül hajtanák végre. Emellett egyes kiskereskedelmi agrár-élelmiszeripari termékek esetében megszűnnének az olyan követelmények, mint a „not for EU” élelmiszer-jelölés, mivel mind az EU-ra, mind az Egyesült Királyságra ugyanazok az egészségügyi és növényegészségügyi szabályok és szabványok vonatkoznának, és ezen áruk rendeltetési helye vagy fogyasztása többé nem korlátozódna Észak-Írországra az EU-ba irányuló továbbszállítás nélkül.

E célból a Bizottság javasolni fogja a szükséges eljárások megindítását annak érdekében, hogy a Windsori Keretmegállapodás vonatkozó mellékletébe felvegyék az EU és az Egyesült Királyság közötti, közös egészségügyi és növényegészségügyi térégről szóló jövőbeli megállapodásra vonatkozó megfelelő uniós jogi aktus(oka)t, valamint célzott módosításokat nyújtson be az Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban alkalmazandó megfelelő uniós jogszabályokhoz. Ez utóbbi magában foglalhatja i. a jövőbeli megállapodás előnyeinek a Nagy-Britannia és Észak-Írország közötti áruforgalomra való kiterjesztésével kapcsolatos elemeket és a megfelelő biztosítékokat, valamint ii. a Windsori Keretmegállapodás szerinti meglévő egészségügyi és növényegészségügyi könnyítések teljes vagy részleges fenntartásának feltételeit meghatározó rendelkezéseket, amennyiben azok hasznosak. E módosítások tartalma, beleértve a megfelelő védintézkedéseket is, csak akkor állapítható meg, ha lezárultak az EU és az Egyesült Királyság közötti, közös egészségügyi és növényegészségügyi térségre vonatkozó megállapodásra irányuló tárgyalások, és ismertté vált a tervezett megállapodás pontos hatálya és tartalma.

b) Az Egyesült Királyság és az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszereinek összekapcsolása tekintetében:

Az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszernek az Egyesült Királyság kibocsátáskereskedelmi rendszerével való összekapcsolásáról szóló megállapodást az Unióra és az Egyesült Királyságra kell alkalmazni. Észak-Írország tekintetében a nagykereskedelmi

villamosenergia-piacok vonatkozásában a Windsori Keretmegállapodás 9. cikkében és 4. mellékletében előírt rendelkezéseket továbbra is alkalmazni kell.

1.3. Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival

Az egyenlő versenyfeltételekből származó előnyök

Mindkét megállapodás egyenlő versenyfeltételeket biztosítana az Európai Unió és az Egyesült Királyság gazdasági szereplői számára. A közös egészségügyi és növényegészségügyi térségről szóló megállapodás biztosítaná a közös szabványokat és a szabályozásnak az uniós szabályokkal való összehangolását. A kibocsátáskereskedelem esetében az Egyesült Királyság és az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszereinek összekapcsolásáról szóló megállapodás biztosítaná, hogy a dekarbonizációs törekvés szintje legalább ugyanakkora legyen mindkét fél részéről , ezáltal csökkentené a kibocsátásáthelyezés és a versenytorzulás kockázatát, ugyanakkor garantálná, hogy (a lakások egyedi fűtésének kivételével) a rendszerek hatálya megegyezzen, valamint a szabályozásnak a vonatkozó uniós szabályokkal való összehangolását is biztosítaná.

Az Egyesült Királyság és az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszereinek összekapcsolásáról szóló megállapodásnak meg kell felelnie az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról szóló (EU) 2023/956 rendelet (a továbbiakban: CBAM-rendelet) 2. cikkének (6) bekezdésében meghatározott feltételeknek. Következésképpen, amint a megállapodás hatályba lép, a CBAM-rendeletet nem kell alkalmazni az Egyesült Királyságból származó árukra. Hasonlóképpen, az Egyesült Királyság nem alkalmazná saját CBAM-jét az Unióból származó árukra.

Kétoldalú kereskedelmi előnyök

A közös egészségügyi és növényegészségügyi térségről szóló megállapodás megkönnyítené a kereskedelmet azáltal, hogy megszünteti a megállapodás hatálya alá tartozó termékek és szabványok tanúsításának és szisztematikus határellenőrzésének szükségességét, miközben fenntartja a köz-, állat- és növényegészségügy, valamint az élelmiszer-ipari előírások magas szintű védelmét.

Fenntarthatóság és éghajlati előnyök

Az Unió üvegházhatásúgázkibocsátás-kereskedelmi rendszere az uniós éghajlat-politika sarokköve, amelynek célja, hogy számos tevékenység során költséghatékonyan csökkentse az üvegházhatásúgáz-kibocsátást. A „szennyező fizet” elvvel összhangban az kibocsátáskereskedelmi rendszer kibocsátási határértéket állapít meg és szén-dioxid-árat számít fel az energia- és ipari ágazatokból, a légi közlekedésből valamint a tengeri szállításból származó kibocsátás után, amely ágazatok az EU teljes kibocsátásának mintegy 40 %-áért felelősek. A rendszer piaci erőket használ a szén-dioxid-ár meghatározásához, ami ösztönzőket teremt a kibocsátások csökkentésére ott, ahol ez a legköltséghatékonyabb. A szén-dioxid-árak alakítják az éghajlat-politikába és az energetikai átállásba fektetett bevételeket is.

Az Egyesült Királyság és az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszereinek összekapcsolásáról szóló megállapodás lehetővé tenné az EU számára, hogy kétoldalú összefüggésben aknázza ki ezeket az előnyöket, és a kibocsátáskereskedelmi rendszerek összekapcsolása révén támogatná a jól működő nemzetközi szén-dioxid-piac kialakítását. Ez az Unió hosszú távú célja, különösen a 2015 decemberében elfogadott Párizsi Megállapodás szerinti éghajlat-politikai célkitűzések elérésének eszközeként.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

2.1. Eljárási jogalap

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy amennyiben a tervezett megállapodás nem kizárólag vagy túlnyomórészt a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozik, a Bizottság ajánlásokat nyújt be a Tanácsnak. A Tanács határozatot fogad el, amelyben felhatalmazást ad a tárgyalások megkezdésére, és kijelöli az Unió főtárgyalóját vagy az Unió tárgyaló küldöttségének vezetőjét.

Az EUMSZ 218. cikkének (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Tanács a főtárgyaló számára tárgyalási irányelveket határozhat meg, és különbizottságot jelölhet ki a főtárgyalóval való egyeztetés céljára.

A Bizottság javasolja, hogy kezdjenek tárgyalásokat az Európai Unió és az Egyesült Királyság között két nemzetközi megállapodás megkötéséről, amelyek közül az egyik egy közös egészségügyi és növényegészségügyi térségre, a másik pedig az Egyesült Királyság és az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszereinek összekapcsolására vonatkozik. A Bizottságot kell tárgyaló félként kinevezni.

A két tervezett megállapodásra vonatkozó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (3) és (4) bekezdése.

2.2. Anyagi jogalap

Ez a javaslat két különböző megállapodásra irányuló tárgyalásra vonatkozik, amelyek két különböző anyagi jogalap alá fognak tartozni.

Az EUB 1/94.[5] és 2/15. sz.[6] véleményével összhangban a harmadik országokkal kötött, egészségügyi és növényegészségügyi kérdésekkel kapcsolatos megállapodások az EUMSZ 207. cikke értelmében a közös kereskedelempolitika részét képezik. Ezért az Unió és az Egyesült Királyság közötti, közös egészségügyi és növényegészségügyi térségről szóló megállapodás anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése.

Az Egyesült Királyság és az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszereinek összekapcsolásáról szóló megállapodást az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése alapján kell megkötni.

2.3. Uniós hatáskör

Mivel a közös egészségügyi és növényegészségügyi térségre vonatkozó megállapodás jogalapja a közös kereskedelempolitika hatálya alá tartozik, az EUMSZ 3. cikkének (1) bekezdésével összhangban az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a megállapodás megkötésére.

Az EUMSZ 3. cikkének (2) bekezdésével összhangban az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik az Egyesült Királyság és az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszereinek összekapcsolásáról szóló megállapodás megkötésére is.

2.4. Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

Az EUSZ 5. cikkének (3) bekezdése értelmében a szubszidiaritás elve nem alkalmazandó a kizárólagos uniós hatáskör alá tartozó területekre.

---

5 A Bíróság 1994. november 15-i véleménye, 1/94. sz. vélemény, Európai Bírósági Határozatok Tára, 1994 I-05267.

6 A Bíróság 2017. május 16-i véleménye, 2/15. sz. vélemény, *HL C 239., 2017.7.24., 3. o.*

2.5. A főtárgyaló kiválasztása

Mivel a tervezett megállapodások kizárólag a közös kül- és biztonságpolitika területén kívül eső témakörökre terjednek ki, az EUMSZ 218. cikkének (3) bekezdése értelmében a Bizottságot kell kijelölni főtárgyalónak.

2.6. Arányosság

Az Unió fellépése nem lépi túl a közös egészségügyi és növényegészségügyi térség létrehozására, valamint az Egyesült Királyság és az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszereinek összekapcsolására irányuló szakpolitikai célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket.

2.7. A jogi aktus típusának megválasztása

Ez a tanácsi határozatra irányuló ajánlás az EUMSZ 218. cikke (3) és (4) bekezdésének megfelelően került benyújtásra, amely előírja, hogy a tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról és az Unió főtárgyalójának kinevezéséről rendelkező határozatot a Tanács fogadja el. A Tanács tárgyalási irányelveket is meghatározhat a főtárgyaló számára. Nincs más olyan jogi eszköz, amelynek útján elérhetőek lennének ezen ajánlás célkitűzései.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

Nincs adat

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A megállapodásoknak rendelkezéseket kell tartalmazniuk annak biztosítására, hogy az Egyesült Királyság pénzügyileg hozzájáruljon az Unió e szakpolitikai területeken végzett munkájának támogatásához.

5. EGYÉB ELEMEK

5.1. Az ajánlás egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata

Ezzel az ajánlással az Európai Bizottság felkéri az Európai Unió Tanácsát, hogy hatalmazza fel az Unió és az Egyesült Királyság közötti, a közös egészségügyi és növényegészségügyi térség létrehozásáról és az üvegházhatásúgázkibocsátás-kereskedelmi rendszereik összekapcsolásáról szóló megállapodásokra irányuló tárgyalások megkezdésére, jelölje ki az Európai Bizottságot az Unió főtárgyalójának, és határozzon meg irányelveket a főtárgyalónak, valamint jelölje ki azokat a bizottságokat, amelyekkel egyeztetni kell a tárgyalások folytatása során.

Mindkét megállapodás közös elemei:

1. Egyik megállapodás sem sértheti az Unió belső piacának és rendszereinek megfelelő működését.
2. Egyik megállapodás sem biztosíthatja az Egyesült Királyság számára az uniós döntéshozatalban való részvétel jogát. Az Egyesült Királyságot azonban már a korai szakaszban be kell vonni az európai uniós jogi aktusok döntéshozatali folyamatába a dinamikus összehangolásra és egyidejű alkalmazásra vonatkozó kötelezettség hatálya alá tartozó területeken, és ahhoz megfelelő módon hozzá kell járulnia olyan országként, amely nem tagja az Európai Uniónak. Az Európai Bizottságnak a

politikai döntéshozatal korai szakaszában konzultálnia kell az Egyesült Királysággal. Ezek a jogok nem terjednének ki a Tanács vagy előkészítő szervei munkájában való részvételre.

3. Mindkét megállapodásnak elő kell írnia az Egyesült Királyság számára a vonatkozó uniós jogszabályokkal történő dinamikus összehangolást. A dinamikus összehangolás elvének biztosítania kell, hogy a megállapodás hatálya alá tartozó azonos szabályokat egyidejűleg alkalmazzák.

4. Mindkét megállapodásnak biztosítania kell az uniós jog egységes értelmezését és alkalmazását az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata alapján; különösen az Unión belül alkalmazandó szabályok értelmezését a Felek közötti kapcsolatokkal összefüggésben is alkalmazni kell.

5. Mindkét megállapodásnak hatékony vitarendezési mechanizmusokat kell tartalmaznia egy független választottbíróság bevonásával, és biztosítania kell, hogy az Európai Unió Bírósága legyen a legfőbb hatóság az európai uniós jog valamennyi kérdésében, lehetőséget biztosítva az Unió érdekeinek védelmére irányuló megfelelő intézkedésekre a megállapodások be nem tartása esetén.

6. A megállapodásoknak biztosítaniuk kell, hogy az új megállapodások igazgatásához a kereskedelmi és együttműködési megállapodás intézményi bizottsági struktúráját alkalmazzák.

7. A megállapodásoknak olyan rendelkezéseket kell tartalmazniuk, amelyek biztosítják, hogy az új megállapodások és a kereskedelmi és együttműködési megállapodás hatálya alá tartozó területek közötti keresztretorzió továbbra is lehetséges legyen, amint azt a kereskedelmi és együttműködési megállapodás előirányozza.

8. A megállapodásoknak biztosítaniuk kell a kereskedelmi és együttműködési megállapodás védintézkedésekről szóló záradékának (a kereskedelmi és együttműködési megállapodás 773. cikke) alkalmazását.

9. Az Egyesült Királyságnak pénzügyileg hozzá kell járulnia az e szakpolitikai területeken végzett uniós munkával kapcsolatos releváns költségek támogatásához.

<u>A közös egészségügyi és növényegészségügyi területről szóló megállapodás főbb elemei:</u>

10. A tervezett megállapodásnak közös egészségügyi és növényegészségügyi térséget kell létrehoznia az Unió és az Egyesült Királyság között Nagy-Britannia tekintetében. Ennek eredményeként a megállapodás hatálya alá tartozó szabályok és a megállapodás által lefedett szabványok körébe tartozó állatok, növények, állati vagy növényi eredetű élelmiszerek/takarmányok, valamint kapcsolódó termékek szállítása úgy történne az Unió és az Egyesült Királyság között Nagy-Britannia tekintetében, mintha azokat az Unión belül szállítanák.

11. Az megállapodás hatálya kiterjedne az agrár-élelmiszeripari termékek előállítására, forgalmazására és fogyasztására alkalmazandó egészségügyi és növényegészségügyi, élelmiszer-biztonsági és általános fogyasztóvédelmi szabályokra, az élő állatokat és növényvédő szereket érintő szabályozásra, az ökológiai termelésre és az ökológiai termékek élelmiszer-jelölésére vonatkozó szabályokra, valamint az egyes ágazatokra vagy termékekre alkalmazandó forgalmazási előírásokra.

12. A dinamikus összehangolás fent említett elvének biztosítania kell, hogy az Egyesült Királyságra, illetve az Egyesült Királyságban Nagy-Britannia tekintetében és az Unióban azonos szabályokat alkalmazzanak e hatályon belül egy közös egészségügyi és növényegészségügyi térség létrehozása érdekében. Ezen elv mellett a

megállapodásnak e szabályok összességének egyidejű alkalmazását kell előírnia Nagy-Britannia tekintetében az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban.

13. Emellett a megállapodásnak elő kell írnia, hogy az uniós jog bizonyos rendelkezései, beleértve a vészhelyzeti intézkedéseket, valamint az állatoknak, növényeknek, állati vagy növényi eredetű élelmiszereknek/takarmányoknak és kapcsolódó termékeknek a világ többi részéből az Unióba történő beléptetésére alkalmazandó rendelkezéseket, azonnal alkalmazni kell Nagy-Britannia tekintetében az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban.

14. A megállapodásnak ugyanolyan lehetőségeket kell biztosítania az Egyesült Királyság számára, hogy célzott intézkedéseket hozzon biológiai biztonságának és közegészségének védelme érdekében, mint amelyeket az uniós jog a tagállamoknak kínál. Emellett a megállapodás tartalmazhatja a dinamikus összehangolás és az egyidejű alkalmazás elve alóli korlátozott kivételek rövid listáját. Kivételről csak akkor lehet megállapodni, ha: i. nem vezet az Egyesült Királyságban a vonatkozó uniós szabályokban meghatározottaknál alacsonyabb előírások alkalmazásához Nagy-Britannia tekintetében, ii. nem lehet arra hivatkozni az Unióból származó, az uniós jognak megfelelő állatok, növények és áruk Egyesült Királyság területére történő beléptetésének korlátozása vagy más negatív módon történő befolyásolása érdekében, iii. tiszteletben tartja azt az elvet, hogy csak az uniós jognak megfelelő állatok, növények és áruk léphetnek be az Unióba.

<u>Az Egyesült Királyság és az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszereinek összekapcsolásáról szóló megállapodás főbb elemei:</u>

15. A megállapodásnak össze kell kapcsolnia az Unió és az Egyesült Királyság üvegházhatásúgázkibocsátás-kereskedelmi rendszerét, biztosítva a kibocsátási egységek kölcsönös elismerését.

16. A megállapodásnak biztosítania kell, hogy egyik fél se alkalmazza az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmust a másik féltől származó importált árukra, feltéve, hogy az megfelel a vonatkozó uniós jogszabályoknak.

17. A megállapodás hatálya alá tartozó ágazatoknak többek között a következőket kell magukban foglalniuk: villamosenergia-termelés, ipari hőtermelés (kivéve a házak egyedi fűtését), ipar, belföldi és nemzetközi tengeri szállítás, valamint a belföldi és nemzetközi légi közlekedés, és e hatályon belül a megállapodásnak biztosítania kell az Egyesült Királyság dinamikus összehangolását a vonatkozó uniós szabályokkal. A megállapodásnak rendelkeznie kell egy olyan eljárásról, amely tovább bővíti a lefedendő ágazatok listáját.

18. A megállapodásnak elő kell írnia az Egyesült Királyság számára, hogy dinamikusan igazodjon a vonatkozó vívmányokhoz, nevezetesen a 2003/87/EK irányelvhez és a származtatott jogszabályokhoz.

19. A dinamikus összehangolás hatályának ki kell terjednie az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer kibocsátási egységei (EU ETS) és annak származtatott termékei kereskedelmére alkalmazandó uniós pénzügyi szabályozási és felügyeleti keret valamennyi rendelkezésére is.

20. A megállapodásnak meg kell határoznia az Egyesült Királyságra vonatkozó felső határértéket és csökkentési pályát, amelynek legalább olyan ambiciózusnak kell lennie, mint az Európai Unióra vonatkozó felső határértéknek és az Unió által követett csökkentési pályának.

Ajánlás

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti, az Európai Unió és Nagy-Britannia tekintetében az Egyesült Királyság közötti közös egészségügyi és növényegészségügyi térség létrehozására, valamint az Egyesült Királyság és az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszereinek összekapcsolására irányuló tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére és 192. cikke (1) bekezdésére, összefüggésben 218. cikke (3) és (4) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

mivel:

(1) Az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás (a továbbiakban: a kereskedelmi és együttműködési megállapodás)[7] 2021. január 1-jétől alkalmazandó. Ez a megállapodás a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás (a továbbiakban: a kilépésről rendelkező megállapodás)[8] mellett az Európai Unió (a továbbiakban: az Unió) és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (a továbbiakban: Egyesült Királyság) közötti kétoldalú kapcsolatok sarokkövének számít.

(2) 2020. december 31-én, a kilépésről rendelkező megállapodásban előírt átmeneti időszak lejártával megszűnt az uniós jog alkalmazása az Egyesült Királyságra nézve, míg a kilépésről rendelkező megállapodás szerves részét képező, Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv (az ún. Windsori Keretmegállapodás[9]) alkalmazandóvá vált.

(3) 2021. január 1-je óta egyrészről az Unió, másrészről az Egyesült Királyság egészségügyi és növényegészségügyi térségei elkülönülnek egymástól, külön jogszabályokkal és szakpolitikákkal. Az uniós egészségügyi és növényegészségügyi szabályokat és egyéb releváns szabályokat azonban a Windsori Keretmegállapodás értelmében Észak-Írország tekintetében alkalmazni kell az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban, ezáltal Észak-Írországot is bevonva az Unió egészségügyi és növényegészségügyi térségébe.

---

7 (HL L 149., 2021.4.30., 10. o.).

8 (HL L 29., 2020.1.31., 7. o.).

9 Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyvnek a kilépésről rendelkező megállapodással létrehozott EU–Egyesült Királyság vegyes bizottság 1/2023 határozatával módosított változatára az Unió és az Egyesült Királyság 1/2023 együttes nyilatkozata alapján Windsori Keretmegállapodásként kell hivatkozni (HL L 102., 2023.4.17., 87. o.).

(4) 2021. január 1-je óta az Unió és az Egyesült Királyság külön kibocsátáskereskedelmi rendszereket működtet, kivéve Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyságot, ahol az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszert annyiban alkalmazni kell, amennyiben a Windsori Keretmegállapodás 9. cikkével és 4. mellékletével összhangban a nagykereskedelmi villamosenergia-piacokra vonatkozik.

(5) Az Egyesült Királyság Unióból való kilépéséhez vezető folyamat kezdetétől az Unió nyitottnak mutatkozott arra, hogy Nagy-Britannia tekintetében közös egészségügyi és növényegészségügyi térséget hozzon létre az Egyesült Királysággal, feltéve, hogy teljesülnek a megfelelő feltételek.

(6) A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 764. cikke előírja, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem a kereskedelmi és együttműködési megállapodással és a jövőbeli kiegészítő megállapodásokkal létrehozott partnerség alapvető eleme.

(7) A kereskedelmi és együttműködési megállapodás 392. cikkének (6) bekezdése szerint az Uniónak és az Egyesült Királyságnak komolyan mérlegelnie kell szén-dioxid-árazási rendszereik oly módon történő összekapcsolását, amely megőrzi e rendszerek integritását, és rendelkezik hatékonyságuk fokozásának lehetőségéről.

(8) A 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[10] (a továbbiakban: 2003/87/EK irányelv) 25. cikkének (1a) bekezdése lehetőséget biztosít megállapodások kötésére harmadik országokkal, a kibocsátási egységek kölcsönös elismeréséről a kibocsátáskereskedelmi rendszerek között.

(9) A 2003/87/EK irányelv előírja, hogy minden ilyen harmadik országbeli kibocsátáskereskedelmi rendszernek kötelezőnek kell lennie, és abszolút kibocsátási határértékeken kell alapulnia. Az Egyesült Királyság kibocsátáskereskedelmi rendszere jelenleg teljesíti ezeket a feltételeket.

(10) Az (EU) 2023/956 európai parlamenti és tanácsi rendelet[11] (a továbbiakban: CBAM-rendelet) 2. cikkének (4) és (6) bekezdése szerint a CBAM-rendeletet nem kell alkalmazni az olyan harmadik országokból származó árukra, amelyekkel az Unió olyan megállapodást kötött, amely teljes mértékben összekapcsolja az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszerét és az adott harmadik ország kibocsátáskereskedelmi rendszerét, és amelyek megfelelnek valamennyi vonatkozó feltételnek.

(11) Az Európai Bizottság és az Egyesült Királyság a 2025. május 19-i csúcstalálkozójukon egyetértési megállapodásról állapodott meg, amely kulcsfontosságú prioritásként határozza meg a közös egészségügyi és növényegészségügyi térség kialakítására és kibocsátáskereskedelmi rendszereik összekapcsolására irányuló munkát. Az egyetértési megállapodás továbbá politikai megállapodást határoz meg egy közös egészségügyi és növényegészségügyi térségre, valamint az Egyesült Királyság és az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszereinek összekapcsolására vonatkozó megállapodásokkal kapcsolatos jövőbeli munka alapjául szolgáló paraméterekről, ugyanakkor emlékeztet arra, hogy a két fél

[10] Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/2024-03-01.

[11] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/956 rendelete (2023. május 10.) az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról (HL L 130., 2023.5.16., 52. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj.

gyorsan, a vonatkozó eljárásokkal és jogi keretekkel összhangban fog eljárni ezekkel a kötelezettségvállalásokkal kapcsolatban.

(12) Ezért tárgyalásokat kell kezdeni két különálló megállapodásnak az Egyesült Királysággal való megkötése céljából: az egyik a közös egészségügyi és növényegészségügyi térségről, a másik pedig az Egyesült Királyság és az Unió kibocsátáskereskedelmi rendszereinek összekapcsolásáról szól,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az Unió nevében tárgyalásokat folytasson az Egyesült Királysággal:

a) az Unió és az Egyesült Királyság közötti, közös egészségügyi és növényegészségügyi térségről szóló megállapodásról Nagy-Britannia tekintetében;

b) az Unió és az Egyesült Királyság kibocsátáskereskedelmi rendszereinek összekapcsolásáról szóló megállapodásról.

2. cikk

A tárgyalási irányelveket e határozat melléklete tartalmazza.

3. cikk

A tárgyalásokat a(z) [a különbizottság(ok) neve a Tanács által beszúrandó]-val/-vel konzultálva kell lefolytatni.

4. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök